

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 300 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Mars 1925—No 175

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آٹونمان: سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ ۱/۲ اعلا کاغذ ایسی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلانده « اجتهاد ٹھوی »

تلفون : استقابل ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۷۵ - ۱ مارت ۱۹۲۵

بولدینی یا کلیش لری کوسترین کن اولنلرک دوغرولری حقندن
ممین فکری اولمالی، حقیقته مطابق جهتلرینی کوسترملیدر.
بوصورتله تنقید باشلانجه علم آدملری آراسنده متقابل
حرمت، متقابل محبت باش کوسترین. حقیقی علم تساندی
وجوده کلیر.

بونک ایچوندرکه هر هاندکی بر موضوعی هنوز قاورامامش
اولانلر یازی تجربه سینه قالداجق لری زمان تنقید ایله
باشلاماسینلر دیرز. چونکه بو یولده حرکت اول امرده
عامه قارشی لاقیدلکارینی کوسترین.
دیگر جهندن مملکتده علم ایله اشتغال ایدن هر کس

اجتهاد عااله فکریه سندن، قیز معلملر مکتبی مدیری

مدرس محمد امین بک

ایچون بوتون نشریاتی تعقیب بروظیفه در. بیلملی یزکه هر
علم منتسبی دیگرینه یاردیم ایله مکفدر. اک اینی یاردیم،
کندی بیلملیکی موضوعه دائر نشریات حقندن اصولی
دائره سنده یاپاجغی تنقید ایله ممکندر. بو نوع تنقیددرکه
علم آدملری آراسنده تساندی واخوتی آرتیریر. [اگر
منقد عینی زمانده «آنسیقلوپدیک» یعنی معلومات متنوعه
ایله مجهز و کسکیش بر احاطه فلسفیهی حائر و آوروپاده
هر سنه اورتهیه آتیلان عظیم مقدارده نشریات علمه
و حسنییهی تعقیبه قدرتیاب ایسه، اونک تنقید و تحسین

تنقید ناصل اولمالی؟

بزده هیچ آکلاشیلیمان مسئله لردن بری «تنقید» در.
بز بر کتابک ناصل تنقید اولونابیله جکینی، بیلمیورز.
بزده تنقید علمدن، مشاهده دن، تدقیق و دوشونجه دن
اول کلن بر نوع یازی اوینیدر. او صورتله که چوجوقلر
ناصیل حیانه او یون ایله یاشلارلرسه یکی یازی یازانلرده
تنقید ایله ایشه کیریشیرلر. حالبوکه تنقید قوتلی بر مشاهده،
حقیقی بر علم ایستیر. فائده لی تنقید اینی ویا کوتو دیگله
دکل، بر اثرک اینی جهتی کوسترمک و اونی تماملامقله
مکنکندر.

اجتماعی حیاتم زده ناصل قوتلی بر افکار عمومیه یوقسه
علمی حیاتم زده عکس العمللر یاباجق قوتلی بر فکر جریانی
موجود دکلد. اکر بویله بر فکر جریانی اولسه صلاحیتلی
کیمسه لرک یازمادینی تنقیدلر کیمسه طرفندن اوقونولماز،
قیمتلی تنقیدلرده اثر صاحب لرینه، علی الاطلاق او علمله
اشتغال ایدنلر فائده لی رهبرلک ایدر.

برکره تنقید، بر اثرک نه مدحی، دیمکدر نه ذمی. بالعکس
تنقید اثرک، موقعی، فائده سنی، قیمتی کوسترمکی استهداف
ایلمیدر. اثرک هیچ قیمتی یوقسه اوندن بحث ایتمکه جدی
منقد تنزل ایتز. او حالد تنقید ایدیان هر اثرک همه حال
بر قیمت و تأثیری ملحوظ اولمالیدر. علمی اثرلرده تماماً
منفی و مضر تأثیرات موضوع بحث اولامیه جینی ایچون
بو نوع اثری تنقید ایدنلر کتابک قیمتی، مثبت تأثیراتی
آراشیدیرمق مجبوریتنده در.

شو حالده منقد اول امرده تنقید ایده جکی اثرک قیمتلی
نقطه سی زده-یدر؟ جمعیه فائده لی اولان جهه سی هانکیسیدر؟
بونی آراشیدیراجقدر.

بوندن سوکرا بو قیمتلی نقطه تمامیدر؟ اثرک فائده سی
ناصیل آرتابیلیردی؟ منقد بو نقطه لری کوسترمکه مجبوردر.
بویله جه اثرک ناقص اولان جهتلرینی اورتایا قویار واکسیکینی
تماملار. بویله بر تنقید، کتابک مؤلفنه و بوتون علم ادام لرینه
نه قدر خدمت ایدر!

بونی یاپدقدن سوکرا وظیفه یا کلیش اولان قسملری
بولغه عائد اولور. منقد کرک اصلوده، کرک اساسده

سوزكچندن كچن آتارك قيمتى هر كسجه داها قولايقله
آ كلاشيلير . هر كون يوزلرجه انتشار ايدن آتارك
كافه سنك مطالعه يه دكمه ديكي ميدانه چيقار . و بحق مفيد
كتابلرك هانكيلىرى اولديغى اهل تنبعه معلوم اولور .]

محمد امين

معرضه زراعيه

۱۸

تجربه و نمونه تارلارلى

مماستمزده يايلاجق اصلاحات زراعيه نك برى ده
تجربه و نمونه تارلارلير . زراعت ايچون اك اولدوشو-
نوله جك ، اقليم ايله طوپراقدر . انسانلر ايچون اقليمه حاكم
اولق و ياغمورلى ، قارلى ، روزكارلى . محصولاتك
احتياجلرينه كوره سوق و اداره ايتك ممكن ده كلدر .
فى الحقيقه ، هر نوع حادثات جويه و اقليميه نك شدائدينى
آزالداجق و مختلف حاصلاتك بونلردن كوره چكى ضررلى
مهما ممكن تعديل ايده جك برچوق اصوللر و چارلر
وارد . بونكه برابر ، اقليم اوزرنده كى تاثيرات انسانيه
بك محدوددر . مختلف حاصلات اوزرنده دخل و تاثيرى
اولان و انسانلر طرفدن آز چوق تعديل ايديله يان
عوامل ، طوپراقلرك فزيكى و كيميوى اوصافنى تعيين ايله
اكيله جك تخملىك طوپراغ . و اقليمه اويغون اولماسى كى
شيردر .

برطوپراغك منبت ويا چققيجىلرك تعبيرلرينه كوره ،
قوتلى اولوب اولمادىغى و يردىكى محصولك جنسنندن
و مقدارندن آ كلاشيلير . طوپراقلرك قوه انباتيه لرى ،
اوصاف فزيكيه و كيميائيه لرينه كوره تخلف ايدر . اوصاف
فيزيكيه ، طوپراغك آغير ، خفيف ، كيللى ، قومسال ،
قوراق ، ياش ، سطحى ، دهرين ، كيره جلى ويا كيره جسز
اولماسى كى شيرلدر . اوصاف كيميائيه ده ، اولترك بيويوب
كاله ايرمه سنه خدمت ايدن آزوت ، حامض فوسفور ،
پوتاس و كيره چ كى عناصرك آز ويا چوق مقدارلرده

موجود اولماسيدر . بوحالده ، بسيط بر تحليل ايله طوپرا-
قلرده كى عناصر كيميائيه نك نسبتلرينى آ كلامق و بوندن
صوكراده نقصان اولان ماده لرى طبيعى ، كيميوى و معدنى
كوبره لره تارلارله و يرمك ممكن اولور و بوسايله ائى
و چوق حاصلات آلىنمق امكانى بولوتور . فقط ، بومساله
ظن ايدىلديكى قادار قولاي ده كلدر . بوراده طوپرا
قلرك قابليت تمثيليه لرينى بيلمك لازمدر . طوپراقله
ويريله جك عناصر انباتيه كوكلردن اولتله كچه بيلمك
واوتلرك بويومه سنه خدمت ايتك ايچون « قابل انحلال »
اولمالى در . نيتراتلر كى بعضى عناصر طوپراقده بك چابوق
منحل اولور و در حار تاثيرلرى كورولور . ديكر طرفدن ده ،
طبيعى فوسفاتلر و « ده فوسفوراسيون » جروفى كى شيلر
وارد ، كه بونلر اولتلك كوكلريه چقارديقلرى حامضلره
تماس ايدوب منحل اولدقدن صوكرام امتصاص ايديليرلر .
عادى كوبره نك و نباتات اُنقاضنك امتصاصى ، طوپراقلرده
برطاقيم انحلالات كيميائيه دن و بونلرك عضوى حالندن
معدنى حالته انقبلا بندن صوكرام وقوعه كير . پوتاس
و آمونى اق املاحى [كلورور دوپوتاسيوم ، سولفات دوپو-
تاس و سولفات دامونى اق كى] اساساً قابل انحلال اولديغى
حالده اوزون مدت حايله قاير و طوپراقده كى صولرله
منحل اولماز . اولتلك كوكلريه افراز ايتديكلرى حامضلر
بونلرى تدريجاً حل ايدر و اوندن صوكراده امتصاص
ايديلير . كيميوى عناصر غذايه و انباتيه نك طوپراقلرده
تماماً موجود اولماسى امتصاص ايچون اك مهم بر شرطدر :
متلا ، آسيد فوسفوريكك بولونمادىغى بريره نه قدار آزوت
ويا پوتاس و يريديرسه و يرنلسين ، بوندن هيچ بر فائده
كوروله مز و آحجاق نقصان اولان عنصر و يريديكندنده
صوكرام ، طوپراغك قابليت تمثيليه سى ميدانه چيقار
وا كينلرك بويويوب قوتلنديكى و طولغون باشاقلر ميدانه
ويرديكى كورولور . بوحالده ده ، هر شيدن اول ، طوپرا-
قلرك قابليت تمثيليه لرينى وا كيان شيلرك بوندن نه درجه
استفاده ايده جكنى بيلمك لازم كير . « تجربه تارلارلى »
بومقصد ايچون تاسيس اولونمشدر .

آزوت ، حامض فوسفور ، پوتاس و كيره چ كى
طوپراقده آز ويا نقصان اولان بر عنصر ، طبيعى ويا